

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України
20 липня 2021 року № 493

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГІДРОЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК
ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ «СЕРЕТСЬКИЙ»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Серетський» (далі - Заказник) створений відповідно до постанови Ради Міністрів Української РСР від 25.02.1980 № 132 «Про доповнення переліку державних заказників Української РСР».

Пунктом 2 постанови Ради Міністрів Української РСР від 12.12.1983 № 495 «Про доповнення переліку державних заказників Української РСР» межі заказника частково змінено, відповідно до рішення облвиконкому від 23.08.1982 № 425.

1.2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

1.3. Заказник, загальною площею 1192 гектара, розташований у межах заплави р. Серет та р. Лопушанка від с. Плотича до с. Носівці Тернопільського району Тернопільської області, на території Білецької сільської ради (301,6 га), у тому числі 0,3 га у постійному користуванні комунального підприємства «Тернопільводоканал», та Тернопільської міської ради (890,4 га), у тому числі 24,96 га в оренді у фізичної особи-підприємця Бігуна Богдана Костянтиновича, які здійснюють свої повноваження та діяльність на території Заказника згідно з цим Положенням.

Територія Заказника розташована у межах об'єкту Смарагдової мережі Європи – «Seretskyi» площею 6489 га («Серетський», UA0000189).

1.4. Земельні ділянки, яким надано статус Заказника, не вилучаються у їх власників або користувачів.

1.5. Землекористувачі на території Заказника у своїй діяльності керуються Конституцією України, Земельним та Водним кодексами України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Заказника.

1.6. Межі Заказника встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж Заказника його межі визначаються відповідно до Проекту створення Заказника.

1.7. Адреси:

Комунальне підприємство «Тернопільводоканал»: вул. Танцорова, 7, місто Тернопіль, Тернопільська область, 46008, e-mail: info@vodokanal.te.ua;

Білецька сільська рада: вул. Молодіжна, 19, с. Біла, Тернопільський район, 47707, тел./факс: (0352) 42 30 31, e-mail: otgbila@gmail.com;

Тернопільська міська рада: вул. Листопадова, 5, Тернопіль, 46001, тел./факс 0352 52-20-21, e-mail: letter@ternopilcity.gov.ua;

фізична особа-підприємець Бігун Богдан Костянтинович:
вул. М. Вербицького, буд. 2, кв. 1А, місто Тернопіль, Тернопільська область, 46020.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Заказник створено з метою збереження у природному стані водно-болотних масивів лісостепової торфоболотної області, які є регулятором водного режиму р. Серет, мають виключне значення у відновленні та підтриманні рівня підземних вод, у межах яких підтримуються умови для існування типових та унікальних рослинних угруповань, популяцій рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України, та Європейського Червоного списку, місць розмноження, скупчення і проживання рідкісних видів тварин, що знаходяться під загрозою зникнення, нересту і розведення риби.

2.2. Основними завданнями Заказника є:

створення умов для збереження у природному стані ділянки водно-болотних угідь у заплаві р. Серет та р. Лопушанка, які є регулятором водного режиму рік та рівня ґрунтових вод прилеглих територій;

відновлення та підтримання рівня підземних вод, які важливі для формування Горішньоівачівського водозабору, що є джерелом централізованого водопостачання міста Тернополя питною водою, забезпечення промисловості міста Тернополя технічною водою;

підтримання умов для проживання, концентрації під час міграцій, відтворення чисельності орнітологічного комплексу, у тому числі відтворення чисельності луня польового (*Circus cyaneus*), вівсянки чорноголової (*Emberiza melanocephala*), сорокопуда сірого (*Labrus viridis*), горностая (*Mustela erminea*) - видів, занесених до Червоної книги України;

збереження середовища існування пальчатокорінника травневого (*Dactylorhiza majalis* (Reichenb.) p. F. Hunt et Summerhayes), коручки болотної (*Epipactis palustris* (L.) Crantz.), молодильника озерного (*Isoetes lacustris* L.), товстянки звичайної (*Pinguicula vulgaris* L.), пальчатокорінника Фукса (*Dactylorhiza cordigera* (Fries), меч-трави болотної (*Cladium mariscus* (L.) Pohl), занесених до Червоної книги України, угруповань глечиків жовтих та лепешняку тростинного – внесених до Зеленої книги України та типової водно-болотної рослинності для Західного Лісостепу;

охорона місць нересту, нагулу чи зимівлі місцевих видів риб з невеликими популяціями - яльця (*Leuciscus leuciscus*), в'язя (*Leuciscus idus*), сома (*Silurus glanis*), а також карася золотого, коропа, окуня, плітки, інших, що мають визначальне місце для підтримання їх популяцій;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розробки заходів по збереженню водно-болотних угідь, їх раціональному використанню в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні;

поширення екологічних знань серед населення тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ

3.1. Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим Положенням, і загрожує збереженню природного комплексу, у тому числі:

рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності;

полювання;

меліоративні та будь-які інші роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму Заказника;

будь-яке порушення природного стану водойм (випрямлення та поглиблення русла р. Серет та р. Лопушанка; зміна структури та конфігурації берегової лінії, а також виїмка ґрунту, зміна рівня води водойми без відповідних, узгоджених у встановленому порядку, проєктів спрямованих на відновлення гідрологічного режиму цих річок);

будь-яке засмічення і забруднення території Заказника та його водних об'єктів;

діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водно-болотних масивів (скид у водні об'єкти неочищених стічних вод підприємств та комунальних стічних вод, інших шкідливих відходів виробництва, миття автотранспорту, замочування шкіри, миття винної тари та тари з-під отрутохімікатів, прання із застосування хімічних речовин);

порушення встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон та прибережних захисних смуг;

забір поверхневих вод у межах Заказника для потреб промислових та сільськогосподарських підприємств, комунальних потреб;

пересування по акваторії Заказника на моторних плавзасобах, а в період нересту риби на будь-яких плавзасобах, крім транспорту державних природоохоронних та інспекційних служб, при виконанні службових обов'язків;

розвідувальні роботи, розробка усіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву, добування торфу;

застосування хімічних засобів в боротьбі з шкідниками та хворобами рослин і лісу без відповідного наукового обґрунтування та погодження Міндовкілля;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

підводне полювання;

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків

(радіусом 300 метрів);

організація змагань з випробування лягавих порід мисливських собак по польовій та водно-болотній дичині поза межами погоджених у встановленому порядку місць та термінів;

інтродукція нових видів рослин без відповідних, узгоджених у встановленому порядку наукових обґрунтувань;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів водно-болотної рослинності, за винятком заходів біологічної меліорації, та заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій (підтоплення, затоплення населених пунктів вздовж р. Серет, руйнування гідротехнічних споруд, водозабору на водоймах Заказника, тощо), що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористування, передбаченого цим Положенням;

випалювання сухої рослинності або її залишків;

сінокосіння та випасання худоби поза межами спеціально відведених місць;

влаштування літніх таборів для худоби та пташників;

проїзд усіх видів механізованого транспорту поза дорогами загального користування, за винятком службового транспорту землекористувачів, державних природоохоронних та інспекційних служб, пожежних машин, під час виконання ними своїх службових обов'язків;

збір рідкісних та занесених до Червоної книги України видів рослин, їх квітів та плодів (крім наукових та селекційних цілей у встановленому порядку);

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту, які не пов'язані з виконанням покладених на Заказник завдань;

будівництво нових гідротехнічних споруд без відповідних, узгоджених у встановленому порядку проєктів;

проведення пізнавальних екскурсій, що проводяться, поза маркованою екскурсійною стежкою;

зберігання на території Заказника усіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;

відвідування Заказника у період гніздування птахів та відгодівлі молоді;

організація таборів, місць відпочинку, стоянок автотранспорту, розведення вогнищ на території Заказника поза межами місць, спеціально відведених для цього;

надання земельних ділянок під забудову;

інші види діяльності, що можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності природного комплексу, що охороняється.

3.2. На території Заказника у встановленому порядку дозволяється:

проведення робіт з відтворення водних живих ресурсів та заходів, пов'язаних із біологічною меліорацією;

проведення біотехнічних та інших заходів, спрямованих на охорону та збереження мисливських видів тварин;

любительське рибальство на спеціально відведених ділянках відповідно до законодавства;

забір води юридичними та фізичними особами з підземних водоносних горизонтів для потреб промислових і сільськогосподарських підприємств, комунальних потреб на умовах спеціального використання відповідно до законодавства;

проведення спеціалізованими водоексплуатаційними організаціями робіт, пов'язаних з утриманням меліоративних систем на раніше осушених землях, на підставі висновку державної екологічної експертизи;

проведення робіт, пов'язаних із експлуатацією та доглядом існуючих гідротехнічних споруд;

проведення ремонтно-будівельних та аварійно-відновлювальних робіт на водозаборі комунальним підприємством «Тернопільводоканал» з дотриманням правил експлуатації водозабірних споруд, правового режиму зон санітарної охорони водозабору та режиму охорони і збереження Заказника;

видалення комунальним підприємством «Тернопільводоканал» на території водозабору у встановленому порядку дерев та кущів при втраті біологічної стійкості та природоохоронної цінності, формування крони дерев та кущів з дотриманням правового режиму зон санітарної охорони водозабору та режиму охорони і збереження Заказника, на підставі наукових обґрунтувань;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Заказника;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника.

3.3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється на підставі дозволів, виданих Тернопільською обласною державною адміністрацією у межах лімітів, затверджених Міндовкілля.

3.4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється землекористувачами.

3.5. На землекористувачів у межах Заказника оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

3.6. Режим охорони території Заказника враховується при розробці регіональних та інших планів, проектів, схем з розвитку будівництва, землепорядній документації тощо.

3.7. Державний контроль за додержанням режиму території Заказника здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порухення режиму території Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з

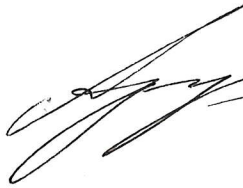
законодавством.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Заказнику в розмірі і порядку, що встановлюється законодавством.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводяться відповідно до законодавства.

**Директор Департаменту
природно-заповідного фонду
та земельних ресурсів**

Едуард АРУСТАМЯН